

Täysistunto

Torstai 11.6.2015 klo 16.00—17.15

Täysistunto alkoi klo 16.00. Täysistunto päättyi klo 17.15.

Puhetta johti puhemies Maria Lohela (16.00—17.15).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Muut ilmoitukset

Puhemies Maria Lohela: Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunta, Euroopan neuvoston Suomen valtuuskunta ja Eduskunnan pankkivaltuutetut ovat valinneet puheenjohtajansa ja varapuheenjohtajansa seuraavasti:

Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunta:

puheenjohtajaksi Juho Eerola ps

varapuheenjohtajaksi Maarit Feldt-Ranta sd

Euroopan neuvoston Suomen valtuuskunta:

puheenjohtajaksi Maria Guzenina sd

varapuheenjohtajaksi Sirkka-Liisa Anttila kesk

Eduskunnan pankkivaltuutetut:

puheenjohtajaksi Matti Vanhanen kesk

varapuheenjohtajaksi Pentti Oinonen ps

3. Valtiovarainvaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 19/2015 vp

Vaaleja

Puhemies Maria Lohela: Päiväjärjestyksen 3. asiana on valtiovarainvaliokunnan täydennysvaali. Totean, että vaali on yksimielinen ja että eduskunta valitsee Harry Wallinin valtiovarainvaliokunnan varajäseneksi.

Pöytäkirja PTK 19/2015 vp

Eduskunta valitsi Harry Wallinin valtiovarainvaliokunnan varajäseneksi.

Eduskunta valitsi Harry Wallinin valtiovarainvaliokunnan varajäseneksi

4. Suullinen kyselytunti

Puhemies Maria Lohela: Päiväjärjestyksen 4. asiana on suullinen kyselytunti.

Pyydän paikalla olevia ministereitä siirtymään ministeriaitioon. Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää kysymyksen ministerille, ilmoittautumaan nousemalla seisomaan ja painamalla P-painiketta.

4.1. Suullinen kysymys pääomaverotuksen tarkistamisesta (Antti Lindtman sd)

Suullinen kysymys SKT 1/2015 vp

Keskustelu

16.02 **Antti Lindtman sd:** Arvoisa rouva puhemies! Tämä on tämän hallituskauden ensimmäinen kyselytunti, ja haluan toivottaa uudelle hallitukselle viisautta ja oikeudenmukaisuutta.

Arvoisa puhemies! Tuhannet pienten lasten vanhemmat, varhaiskasvatuksen ammattilaiset marssivat eilen Eduskuntatalon ohi. Heillä oli huoli hallituksen lapsiin kohdistamisesta leikkauksista, heillä oli huoli leikkauspaketin oikeudenmukaisuudesta. Hallituksen leikkauslista on pitkä, koska hyvätuloiset on rajattu näiden taloustalkoiden ulkopuolelle. Kysyn pääministerin sijaiselta, ministeri Soinilta: Viime lauantaina totesitte Helsingin Sanomissa, että pääomaverotusta voidaan tarkistaa. Oletteko vielä samaa mieltä?

16.04 **Ulkoasiainministeri Timo Soini** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Arvoisat kansanedustajat! Hallitusohjelma, strateginen hallitusohjelma, on tietysti se, mihinkä on sitouduttu. On kuitenkin täysin selvää, että jos tilanteet muuttuvat ja hallituspuoleet niin yhdessä päättävät, niin silloin pystytään liikkumaan myös verotuksen keinoin. Tässä taloudellisessa tilanteessa on itsestään selvää ja tärkeää, että taakkaa jaetaan eri väestöryhmien kesken. Hallitus tulee arvioimaan talouden kokonaisuutta syksyn budjettiriihesä, ja silloin selviää tämäkin kanta. Lähtökohta on tietenkin se, että se, mitä hallitus on yhdessä sopinut, pitää.

Puhemies Maria Lohela: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksen, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan.

16.05 **Antti Lindtman sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Asia on tärkeä, sillä esimerkiksi pääomaverotusta tarkastamalla SDP:n vaihtoehdon mukaan voitaisiin kerätä jopa 100 miljoonaa euroa lisää valtion kassaan, millä voitaisiin perua moni näistä kipeistä leikkauksista ja säästöistä, jotka kohdistuvat lapsiin ja joita vastaan ihmiset, tuhannet ihmiset, eilen kaduilla marssivat. Nyt kun pääministeri on aiemmin tässä salissa myöntänyt, että nämä taloustalkoot eivät koske hyväosaisia, kun arkipiispa Mäkinen on vedonnut teihin, että ottaisitte verotuksen kautta myös hyväosaiset mukaan, tänne eduskuntaan meille tulvii pienten lasten vanhempien, lähihoitajien, varhaiskasvatuksen ammat-

Pöytäkirja PTK 19/2015 vp

tilaisten viestejä, joissa he vetoavat hallitukseen, että tarkistakaa päätöksiänne, tehkää niistä oikeudenmukaisempia. Nyt kun totesitte, että tätä asiaa voidaan arvioida, niin aiotteko ottaa tämän esille ja mikä on koko hallituksen kanta?

16.06 Ulkoasiainministeri Timo Soini (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hallitus on linjannut selkeästi, että kokonaisveroaste ei saa nousta. Tästä linjauksesta hallitus pitää kiinni, ja sitten budjettiriihessä yhdessä voidaan sopia, että jos jotain korotetaan, niin sitten vastaavasti on jotain myöskin laskettava.

Sitten tietenkin budjetti on kokonaisuus. Mainitsitte tuossa, että tässä ei ole hyväosaisia koskevia asioita. Sekä raippaveroa että solidaarisuusveroa jatketaan, ja se pitää... (Riitta Myller: No sehän olisi puuttunut! — Hälinää — Puhemies koputtaa) — Niin, arvoisa puhemies, ilmoitin vain, mitä hallitus on tehnyt. Ja hallitus on tehnyt päätöksen strategisessa ohjelmassaan, että raippavero pysyy, se rokottaa suurituloisia eläkeläisiä, ja solidaarisuusvero pysyy, se rokottaa suurituloisia. Tietysti jos näissä halutaan sitten vetää eri linjaa, niin sen tuloajan puitteissa sitten on välystä siinä, mikä se on, mutta solidaarisuusvero (Puhemies koputtaa) ilman muuta pysyy.

Ja sitten tietysti, mitä näihin muihin leikkauksiin ja...

Puhemies Maria Lohela: Ministeri, aika on täynnä.

...epäkohtiin tulee, niin totta kai niitä tarkastellaan. Se on budjettiriihi, joka ne (Puhemies koputtaa) päätökset sitten lopullisesti tekee.

16.07 Kristiina Salonen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Lapsilla on vain yksi lapsuus. Näin minulle sanottiin eilen, kun olin mukana Vain kaksi kättä -tapah-tumassa. Liian suuret ryhmäkoot lisäävät stressiä päivähoitossa työskentelevien mutta myös lasten arjessa. Sosiaalisten taitojen oppiminen ja turvallisuudentunteen saaminen vaikeutuvat liian isoissa ryhmissä.

Hallitus suunnittelee nyt tehotarhausta varhaiskasvatuksen sijaan. Aikuiset, erityisesti rikkaat aikuiset, ovat mukana säästötalkoissa vapaaehtoisesti, mutta lapset otetaan mukaan säästöihin pakolla.

Arvoisa kasvatus- ja opetusministeri, teidän hallituksenne tekee nyt arvovalinnan. Onko todella niin, että tässä ajassa säästöt on järkevä tehdä lapsilta eikä niin, että nyt panostettaisiin lapsiin ja tehtäisiin sitä kautta säästöjä tulevaisuudessa?

16.09 Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kaikki tässä salissa ja myöskin kotikatsomoissa tiedämme, että Suomi on vaikeassa taloudellisessa tilanteessa, säästöjä on välttämätöntä tehdä ja ne kohdistuvat kaikkien suomalaisten arkeen. Ymmärrän tämän oikein hyvin myöskin pienen lapsen äitinä: minulla on kaksivuotias oma lapsi, ja sitä kautta olen jokapäiväisesti tekemisissä kunnallisen varhaiskasvatuksen kanssa. Ymmärrän erittäin hyvin sen huolen ja ne kysymysmerkit, mitä meidän lapsiperheissä tällä hetkellä on ilmassa.

Mutta haluan muistuttaa myöskin siitä, että erilaisissa mittauksissa, OECD-vertailuissa, suomalainen varhaiskasvatus on laadultaan erittäin hyvää. Olemme kärkimaita siinä (Touko Aalto: Kuinka pitkään?) ja myöskin tulevaisuudessa olemme sitä.

Pöytäkirja PTK 19/2015 vp

Uusi varhaiskasvatustalaki tulee voimaan 1.8., ja se vahvistaa lapsen oikeutta varhaiskasvatukseen. Siinä oleellista on se, että se on muutakin kuin päivähoitoa: (Puhemies koputtaa) se on varhaiskasvatusta, jolla on pedagogisia tavoitteita, se tukee (Puhemies: Aika on täynnä!) vanhempien kasvatustyötä ja on laadultaan aivan erinomaista.

16.10 Ville Niinistö vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä opetusministeri toi esille näitä varhaiskasvatuksen säästöjä, ja on selvää, että hallitus on tehnyt todella isot leikkaukset varhaiskasvatukseen.

Viime eduskunta hyväksyi varhaiskasvatustalain uudistuksen ensimmäisen osan, ja seuraavassa osassa piti juuri parantaa lastentarhanopettajien ja päivähoiton laatua ja mitoituksia, ja nyt te olette menossa toiseen suuntaan: olette kasvattamassa ryhmäkokoja vastoin kaikkien asiantuntijoiden suosituksia. Näyttää siltä, että hallitusneuvotteluissa ihannoitiin tällaista päätöksentekotapaa, että vatulointikoriin siirrettiin asioita kolmen miehen — jotka eivät tienneet, mitä he olivat päättämässä — päätettäväksi, niin että tällainen hutiloitin ihannointi tuli asioihin perehtymisen sijalle.

Oletteko te todella sitä mieltä, että nämä päätökset koulutuksesta ja varhaiskasvatuksesta leikkaamisesta ovat sellaisia, jotka ovat Suomen tulevaisuuden etu? Meidän lapsilamme leikkaaminen heikentää meidän koulutuslupaustamme (Puhemies koputtaa) ja jokaisen nuoren tasa-arvoa. Oletteko valmiita tekemään lapsivaikutusten arvioinnin näihin päätöksiin ja korjaamaan niitä siltä pohjalta? YK:n Lapsen oikeuksien sopimus (Puhemies koputtaa) edellyttää tällaista toimintaa.

16.11 Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edellisessä vastauksessa kerroin niitä syitä, minkä takia olemme tilanteessa, jossa kaikkialta leikataan. Olemme eläneet pitkään sellaisessa tilanteessa, jossa meidän hyvinvointiyhteiskuntamme on kasvanut ja jossa myös kustannukset ovat nousseet huimasti. Ja nyt, kun taloudessa on heikko suhdanne ja sen lisäksi meidän suomalaisessa yhteiskunnassamme eletään teollista rakennemuutosta ja on myöskin julkisen talouden kestävyysvaje ja uudistusten suuri tarve, olemme tilanteessa, jossa meidän on pakko tehdä myöskin sellaisia päätöksiä, joita kukaan tässä salissa eikä tässä hallituksessa olisi halunnut tehdä.

Siitä syystä seistä tässä puolustamassa näitä leikkauksia on kova paikka koko tälle hallitukselle. (Vasemmalta: Miksi te teette näitä sitten?) Mutta tehtävä on, tekemättä ei voi jättää, niin kuin tasavallan presidentti Sauli Niinistökin on sanonut, ja totean vielä sen, että meidän päiväkodeissamme työskentelee erittäin hyviä, loistavia varhaiskasvatuksen ammattilaisia, jotka tekevät työtä sitoutuneesti, haluten tehdä sitä kasvatustehtävää yhdessä perheiden kanssa. Ja me haluamme hallituksena (Puhemies: Aika, ministeri!) näistä kipeistä päätöksistä huolimatta antaa kaiken tuen heidän tärkeälle työlleen.

16.13 Aino-Kaisa Pekonen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllähän tässä on kysymys arvovalinnoista, arvoista, mistä me säästämme ja mistä me leikkaamme. Hallitusohjelmassa esitetyt säästöt kohdentuvat epäoikeudenmukaisesti, kuten pääministerikin täällä salissa totesi, kun hallitusohjelmaa käsiteltiin. Lapset ovat joutuneet hallituksen säästöjen kohteeksi nyt kohtuuttomasti.

Arvoisa ministeri, koko hallitusohjelmassa ei puhuta varhaiskasvatuksesta opetus- ja kulttuuriministeriön kohdalla lainkaan. Ainoat kirjaukset näkyvät leikkauslistoissa. Viime

Pöytäkirja PTK 19/2015 vp

kaudella alkoi varhaiskasvatuslain uudistus, johon liitettiin ehdottomasti lausumalla toinen vaihe. Nyt näyttää siltä, että tämä varhaiskasvatuslain uudistus vesittyy kokonaan, jos tätä toista vaihetta ei tule. Se romuttuu joka tapauksessa, koska lain tavoitteet — pedagogian lisääminen, lasten osallisuuden lisääminen ja oman varhaiskasvatussuunnitelman tekeminen heille jokaiselle vanhempien kanssa tehtävän yhteistyön kanssa — (Puhemies koputtaa) pohjautuvat siihen, että ryhmäkoot säädetään kiinteiksi ja pieniksi. Missä viipyy tämä varhaiskasvatuslain toinen vaihe? Onko sitä tulossa, arvoisa ministeri?

16.14 Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllä on tulossa. Varhaiskasvatuslain toinen vaihe tehdään. Tällä hetkellä käymme parhaillaan läpi lausuntopalautetta, jota muuten tuli huimasti. Näitä yksityiskohtia katsomme ja teemme ja valmistelemme hyvää lainsäädäntöä. Tässä on käynnissä suuri varhaiskasvatuksellinen uudistus sitä kautta, että varhaiskasvatus ymmärretään muunakin kuin vain lapsen päivähoitona, muunakin kuin vain silleen, että me säilömmme lapset päiväksi jonnekin, jotta vanhemmat voivat käydä töissä, tai muuten vaan. Kyse on varhaiskasvatuksesta eli siitä, että sillä on myös pedagoginen, kasvatuksellinen, sisältö, joka tukee meidän pitkää koulutusjatkumoamme (Puhemies koputtaa) ja valmistaa meidän lapsia lähtökohdista riippumatta sinne koulutaipaleelle. Myöskin pystytään havaitsemaan hyvän varhaiskasvatuksen turvin esimerkiksi oppimisvaikeuksia, tarkkaavaisuushäiriöitä, sosiaalisia ongelmia jo varhaisemmassa vaiheessa. Myöskin sen jälkeen, että joudumme subjektiivista päivähoito-oikeutta rajaamaan, kaikilla lapsilla on oikeus varhaiskasvatukseen (Puhemies: Aika on täynnä!) uuden, 1.8. voimaan astuvan lain myötä.

16.15 Harri Jaskari kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Aika paljon on puhuttu viime aikoina siitä, että tämä talouden tilanne on todella heikko. Yksi tärkeä kysymys on, miten me saamme tämän talouden ja työllisyyden siihen asteeseen, että meillä on taas varaa lisätä myöskin niitä hyvinvointiyhteiskunnan kuluja ja niitä mahtavia tuotteita, mitä siellä on, ja palveluita.

Sen takia kysynkin, kun meillä tällä hetkellä on vaikka marginaaliveroprosentti noin 8 prosenttiyksikköä korkeampi kuin Euroopassa keskimäärin, eikö meidän pitäisi nyt luoda vakautta myöskin tämän verotuksen kanssa, laaja, matala, kannustava veropohja. Luodaan työtä. Me saamme luotua sitä koulutuspuolta sitten ja sinne lisää rahoitusta. Kysynkin ministeri Soinilta: eikö nyt olisi aika tällaisen pitkäjänteisen, kannustavan, työllistävän politiikan ja selkeiden viestien, että nyt kannattaa Suomeen luoda työtä?

16.16 Ulkoasiainministeri Timo Soini (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Jaskari on oikeassa, kuten hänen tapansakin on olla. (Naurua — Hälinää — Puhemies koputtaa)

Taloudellinen toimeliaisuus ja kannattava työnteko on avain siihen, että me voimme hoitaa koulut, vanhainkodit, lapset, vammaiset, monin tavoin julkisesta tuesta riippuvaiset henkilöt. Meillä on tässä maassa työnantajapula. Meillä ei ole työvoimapula. Meillä on työnantajapula. Meillä on pula niistä ihmisistä, jotka uskaltavat ottaa riskiä, uskaltavat sat-sata, ottaa toisia töihin ja ottaa siitä vastuun. Meidän täytyy ymmärtää, että vain kannattavat yritykset voivat tuottaa työpaikkoja, ja meidän täytyy rohkaista ihmisiä tähän riskinottoon. Tätä kautta me saamme lisää verotuloja ja sitten voimme tehdä hyvinvointia. Tähän

Pöytäkirja PTK 19/2015 vp

hallituksella on paljon tavoitteita. (Puhemies koputtaa) Muun muassa yrittäjävähennyksen kannustaminen 5 prosentilla on yksi tapa saada lisää työtä Suomeen.

16.18 Carl Haglund r (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pitää ensiksi kysyä pääministerin sijaiselta: Puhuitte ihan hyvin siitä, että meillä on työnantajapula ja sitä kautta myös sitten vaje työpaikoista. Te totesitte, arvoisa ministeri Soini, että näin on. Miten teidän mielestänne tämä teidän ajatuksenne siitä, että nostetaan pääomaverotusta, palvelisi tätä tarkoitusta? Ainakin oma ymmärrykseni on se, että sitä kautta heikennetään halua investoida Suomeen, heikennetään halua sijoittaa sitä pääomaa tänne kotimaahan. Voisitteko tarkentaa, ministeri Soini?

Sitten pitää vielä kysyä myös ministeri Grahn-Laasoselta: Muistatte varmaan, että viime vaalikaudella selvitettiin, onko taloudellisesti järkevää rajata subjektiivista päivähoidtoa. Silloin todettiin valtiovarainministeriön toimesta, että se ei ole kannattavaa kansantaloudellisesti. Voisitteko nyt kertoa meille edustajille, miten tämä teidän uusi leikkauksenne sitten toimii taloudellisesti niin järkevästi, että se oikeasti palvelee meidän yhteiskuntaamme, puhumattakaan siitä, miten paljon haittaa se aiheuttaa meidän varhaiskasvatuksemme?

16.19 Ulkoasiainministeri Timo Soini (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Veroahan maksetaan vasta sitten, kun tulee tulosta ja voittoa, ja näin pitää ollakin. Minä todella kannustan tässä maassa siihen, että tulee parempia yrityksiä, tulee voittoa, jota voidaan sitten verottaa. Mitä pääomaveroon tulee, niin hallitus on ilmoittanut, että kokonaisveroaste ei nouse. Jos jostain nostetaan, niin jostain vastaavasti lasketaan. Tämä asia sitten mahdollisesti käsitellään budjettiriihessä, mutta se edellyttää sitä, että hallitus on asiasta yksimielinen. Ei sitä päätöstä yksikään ministeri tai muutamakaan voi tehdä, vaan se on sitten hallituksen yhteinen päätös.

16.19 Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Haluan vielä edustaja Haglundille todeta sen, että subjektiivisen päivähoidto-oikeuden rajauksesta huolimatta jokaisella lapsella on oikeus varhaiskasvatukseen myös tulevaisuudessa, ja itse asiassa toivoisinkin, että saisimme varhaiskasvatuksen piiriin sellaisia ryhmiä, jotka siitä kaikkein eniten hyötyvät, muun muassa esimerkiksi maahanmuuttajaryhmiä nykyistä enemmän.

Taloudelliset vaikutukset ja säästötavoitteiden toteutuminen tullaan totta kai tässä lainvalmistelun yhteydessä huolellisesti selvittämään. Meillä on vasta tämän hallituksen toimintasuunnitelman valmistelu alkanut, ja myöskin tämän lain valmistelu on vasta ihan alkuvaiheessa, joten varmasti voimme näihin taloudellisiin vaikutuksiinkin palata vielä myöhemmin moneen kertaan.

16.20 Tuomo Puumala kesk (vastauspuheenvuoro): Rouva puhemies! Ymmärrän tietenkin lastentarhanopettajien huolen kasvavasta työtaakasta. Uskon, että me kaikki salissa sen ymmärrämme. Haluaisin kuitenkin kiinnittää salin huomiota siihen, että nythän on kysymys myös normien väljentämisestä. Kukaanhan ei velvoita kuntia ottamaan käyttöön tuota lukua 1:8, vaan siellä voidaan mennä 1:7:llä tai pienemmälläkin normilla. Elikkä normien väljentämisestä on kysymys, (Hälinää — Puhemies koputtaa) ja se lienee syytä ottaa huomioon. Ymmärrän totta kai myös huolen tästä subjektiivisesta päivähoidto-oikeudesta, sem-

Pöytäkirja PTK 19/2015 vp

minkin, että 90 prosenttia Suomen kansasta näytti kannattavan sen rajaamista tuoreessa kyselyssä, mutta silti siihen liittyy erityisesti naisten työmarkkina-aseman kannalta haastavia tilanteita.

Kysymykseni ministerille on, kun viime vaalikaudella vatuloitiin aika voimakkaasti tuon toisen vaiheen kanssa ja nämä pätevyudet olivat erityisesti siellä esillä: mitä olette mieltä, voidaanko tuossa toisessa vaiheessa tuoda nyt erinomaista työtä tekevien lastenhoitajien tilalle, kun he siirtyvät eläkkeelle, lastentarhanopettajia, jolloin voisimme vahvistaa meidän erittäin laadukasta varhaiskasvatustamme entisestään?

16.21 Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Viime kaudella tosiaan valmisteltiin tätä varhaiskasvatustalakeia, ja ehkä ongelmana olikin siinä se, että se valmistelu ajoittui sinne vaalikauden aika loppupuolelle ja sitä ei silloin ehditty tehdä valmiiksi. Varmasti, jos olisi aikaisemmin päästy vauhtiin, voitaisiin olla jo pidemmälläkin, mutta onneksi tämä hallitus voi tämän korjata ja tuoda sen varhaiskasvatustalain toisen vaiheen myöskin tänne eduskuntaan niin pian kuin mahdollista.

Sitten vielä tähän edustaja Puumalan aiheelliseen kysymykseen haluaisin todeta sen, että tosiaan erilaisissa tutkimuksissa on havaittu, että ryhmäkojakin suurempi merkitys on niillä ammatillisilla, jotka tekevät sitä työtä, antavat sitä varhaiskasvatusta siellä meidän päiväkodeissamme. Sillä ammatitaidolla, sen kehittämällä on iso merkitys siihen, miten meidän varhaiskasvatuksen tavoitteet tulevaisuudessa toteutuvat. Sitä kautta on tärkeää, että meillä jatkossakin varhaiskasvatusta antavat mahdollisimman hyvin koulutetut ammatilliset niin kuin tänä päivänäkin jo onneksi valtaosassa päiväkodeista.

Puhemies Maria Lohela: Myönnän vielä yhden kysymyksen tähän aiheeseen.

16.23 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Nyt tilanne on siis se, että pääministeri on aiemmin tässä salissa myöntänyt, että nämä teidän hallituksen talkoot eivät kosketa hyväosaisia. (Eduskunnasta: Ei ole näin! — Välihuutoja — Puhemies koputtaa) — Viime viikolla tiedonantokeskustelussa näin pääministeri täällä totesi. — Ja nyt pääministerin sijainen, ministeri Soini, eduskunnan edessä ilmoitti, että hallitus on valmis tarkistamaan verolinjauksia. Hallitus on valmis muuttamaan tehtyjä päätöksiä. Minusta tämä on hyvä asia. Mutta kun sanoitte, että tämä on nollasummapeliä verotuksen osalta, niin mikä teidän viestinne on nyt niille ihmisille, jotka eilen marssivat Eduskuntatalon ohi: lastentarhanopettajille, hoitajille, pienten lasten vanhemmille? Ettekö ole valmiita perumaan niitä lapsiin kohdistuvia leikkauksia, joista he esittivät eilen huolen? Moni tällä hetkellä katsoo kotikatsomoissaan. Kysyn: oletteko valmiit tarkistamaan päätöksiä tältä osin?

16.24 Ulkoasiainministeri Timo Soini (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hallitus on linjannut, että kokonaisveroaste ei nouse. Tämä on hallituksen linjaus, ja tästä pidetään tietenkin kiinni. Siihen, mitä hallitus voi tämän linjauksen sisällä tehdä, hallituksella on tietysti, luonnollisesti mahdollisuus, ja näin voi tapahtua. Sitten, kun te sanotte, että lapsiperheet kärsivät: osa lapsiperheistä kärsii, mutta haluan sanoa, että tämä hallitus kumosi edellisen hallituksen linjauksen siitä, että kotihoidon tukea leikataan ja että koti-

Pöytäkirja PTK 19/2015 vp

hoidon tukea määritellään perheen ulkopuolelta. Tämä on hyvä päätös. Kyllä kotihoidon tuenkin piirissä asuu iso määrä lapsia, ja nyt yhteiskunta ei puutu tähän asiaan.

Ja, arvoisa puhemies, lapsilisiin ei ole koskettu.

Suullinen kyselytunti

Kysymyksen käsittely päättyi.

4.2. Suullinen kysymys hallituksen tasa-arvopolitiikasta (Outi Alanko-Kahiluoto vihr)

Suullinen kysymys SKT 2/2015 vp

Keskustelu

16.25 Outi Alanko-Kahiluoto vihr: Arvoisa rouva puhemies! Eilen tuhannet suomalaiset osoittivat mieltään sitä vastaan, että hallitus romuttaa varhaiskasvatuksen laadun ja tuo Suomeen lasten luokkayhteiskunnan. Tänään kymmenet suomalaiset professorit ja huippututkijat ovat julkistaneet avoimen kirjeen hallitukselle. Tässä kirjeessä vaaditaan sitä, että hallitus tekisi hallitusohjelmalleen sukupuolivaikutusten arvioinnin ja toteuttaisi myös edellisten hallitusten toimeenpaneman tasa-arvosuunnitelman.

Tästä hallitusohjelmasta on todettava, kuten eduskunnan tietopalvelukin jo osoitti, että suurimmat leikkaukset kohdistuvat julkiselle sektorille ja nimenomaan naisvaltaisille aloille ja samoin suurimmat indeksijäädytykset kohdistuvat nimenomaan naisiin. Hallitus tekee erittäin ikävää historiaa suomalaisessa tasa-arvohistoriassa. Meillä on edessämme työelämän huonontumisen (Puhemies koputtaa) lyhyt historia, jossa huononnuksen kohdistuu nimenomaan naisvaltaisiin aloihin. Juuri tästä (Puhemies: Aika!) ovat suomalaiset tutkijat tänään (Puhemies koputtaa) osoittaneet huolensa, ja he ovat kysyneet: aikooko hallitus kääntää politiikkansa suunnan tasa-arvoisemmaksi ja oikeudenmukaisemmaksi?

16.27 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hallitus on tehnyt strategisen hallitusohjelman, tehnyt painopistevalintoja, tehnyt valintoja, jotka ovat kärkihankkeiden kautta muun muassa lapsiperheiden ja osatyökykyisten osalta valintoja, joilla halutaan viedä suomalaista yhteiskuntaa, aivan suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan ytimiä eteenpäin. Hallitusohjelmassa on monia asioita, jotka ovat niitä ykkösasioita ja -tavoitteita.

Toisaalla hallitus valmistelee — esimerkiksi omalla pöydälläni on tällä hetkellä 27 hallituksen esityksen aihiot siitä — millaisia esityksiä eduskuntaan on tulossa, vaikka ei olekaan hallitusohjelmamainintaa. Tasa-arvoasiat ovat koko hallituksen asia, ja me valmistelemme omalla tahollamme, omalla aikataulullamme esimerkiksi tasa-arvo-ohjelman tälle vaalikaudelle. Kun se aika tulee, niin tulette sen vielä käsittelyynne täällä saamaan.

Puhemies Maria Lohela: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä tästä aiheesta, painamaan V-painiketta ja nousemaan seisomaan.

16.28 Outi Alanko-Kahiluoto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Rehula vastasi, että kyseessä on strateginen hallitusohjelma ja sen vuoksi siinä ei mainita esimerkiksi tasa-arvoa poliittisena tavoitteena. Kyllä nyt täytyy ihmetellä, eikö esimerkik-

Pöytäkirja PTK 19/2015 vp

si lasten tasa-arvo tai sukupuolten tasa-arvo mitä suurimmassa määrin ole nimenomaan strateginen asia.

Erilaiset tutkimukset ovat osoittaneet, että kun tasa-arvo mainitaan hallitusohjelmassa, se vie merkittävästi tasa-arvoa myös eteenpäin. Tämä on tutkimuksissa todistettu. Miten te voitte väittää, että on strategista nimenomaan jättää tasa-arvotavoite mainitsematta? Tämä on Suomessa Lipposen ykköshallituksen jälkeen ensimmäinen hallitusohjelma, jossa tasa-arvoa ei oteta laisinkaan poliittiseksi tavoitteeksi.

16.29 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Alanko-Kahiluoto, totesitte ensimmäisessä puheenvuorossanne, että hallitus tekee historiaa tasa-arvoasioitten osalla. Me olemme nyt tilanteessa, jossa tämä hallitus on kolmattatoista päivää maan vetovastuussa, ja on erittäin monta asiaa, jotka ovat jo lähteneet valmisteluun. Meillä ei ole ihan valmiita vastauksia, mutta on asioita, jotka ovat jo valmistelussa.

Toisekseen meillä pitää olla tasa-arvoasioidenkin kohdalla selkeitä tavoitteita. Tiedän, että hallituksen piirissä laajasti lähdetään siitä, että myös muut asiat, joita valmistellaan, ovat strategisen hallitusohjelman hengessä tapahtuvia. Otan mielelläni vastaan niitä ydinasioita, jotka tällä vaalikaudella pitää asettaa tasa-arvopolitiikan ytimeen: mitkä ovat ne puoli tusinaa kysymystä, joiden kohdalla tämän vaalikauden loppuun mennessä pitää tasa-arvossa olla päästy eteenpäin? Mielelläni otan palautetta vastaan.

16.30 Jari Myllykoski vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Täytyy sanoa, että tämän hallituksen osalta edustaja Myllykoskelle on selvinnyt, mitä tarkoittaa oikeudenmukaisuus, ja se tarkoittaa oikeistonmukaisuutta.

Tämä hallitusohjelma, joka rakentuu niin sanotusti strategisesti, on todellakin strateginen ratkaisu, ja kyllä kysymyksen esittäjä Alanko-Kahiluoto oikein toi esille, että tämä on ollut strateginen päätös, että tasa-arvolla ei tällä hallituksella ole kosketuspintaa.

Naisten euro työmarkkinoilla on se 85 senttiä. Naisten asema työelämässä siltä osin ja varsinkin niillä naisvaltaisilla aloilla, joilla lapsen syntymästä on taloudellinen vastuu, niin pienempien eläkkeiden kuin sitten yritystenkin osalta on epätasa-arvoista. Olisi luullut, että juuri tämä hallitus, joka yrittäjyyttä tukee ja perustelee ministeri Rehulan osalta, olisi ottanut siihen kantaa. Millä tavoin tämä hallitus aikoo tehdä sen toteutuksen, että hallitus pohtii ja tuo esille tasa-arvovaikutukset tämän hallitusohjelman osalta?

16.31 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tasa-arvo-ohjelmalla ja tasa-arvon parantamisella ja edesauttamisella toki pitää olla kasvot. Meillä on tilanne, jossa sosiaali- ja terveysministeriö osaltaan vastaa siitä, että esimerkiksi asiakirja, joka viime vaalikaudella on laadittu, tasa-arvo-ohjelma hallitukselle, tullaan laatimaan. Mutta tasa-arvon edistäminen niin miesten ja naisten välillä, naisten ja miesten välillä kuin muutoinkin yhteiskunnassa on jokaisen ministeriön vastuulla, jokaisen lain kohdalla vastuulla se, että nämä arviot tehdään.

Miten hallitusohjelman sukupuolivaikutusten arviointi toteutetaan? Kerron, kun minulla on teille valmis vastaus siihen antaa. Tänä päivänä sitä ei vielä ole, mutta voitte olla aivan varmoja, (Eva Biaudet: Kysykää edustaja Anttilalta!) että niissä neuvotteluissa, missä hallitus käsittelee oman hallitusohjelmansa toimeenpanoa, tulen käyttämään puheenvuoron siitä, (Puhemies koputtaa) että kaikki 13 muuta ministeriä muistavat tasa-arvon.

Pöytäkirja PTK 19/2015 vp

16.32 **Sari Essayah kd** (vastauspuheenvuoro): Rouva puhemies! Ensin haluaisin huomauttaa ministeri Soinille, että tuo kotihoidon tuen pakkojakamisen estäminen ei suinkaan ole tämän hallituksen tekosia vaan kristillisdemokraatit edellisessä hallituksessa pitivät huolta siitä, että näin ei tehty.

Mutta olisin halunnut kysyä ministeri Rehulalta sitä, eikö ole aika uhkarohkeaa, että kuitenkin nämä leikkaukset, mitä nyt on esitetty hallitusohjelmassa, tulevat hyvin voimakkaasti kohdistumaan naisvaltaisiin aloihin, ne tulevat kohdistumaan terveydenhoitoon, kasvatukseen, koulutukseen. Te toteatte, että teillä ei ole tiedossa tällä hetkellä niitä vaikutuksia. Koska te aiotte näitten leikkausten taloudelliset vaikutukset nimenomaan sukupuolten tasa-arvon näkökulmasta selvityttää?

16.33 **Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Sanon ihan avoimesti ja suoraan ääneen eduskunnan edessä, että kolmantenatoista päivänä ministerinä ollessani minulla ei ole tätä tietoa. Hallitusohjelma on kirjoitettu, sen talousohjelma on kirjoitettu tavalla, jossa on lähdetty siitä, että niiden ratkaisujen, jotka tehdään esimerkiksi lasten päivähoidon osalta, josta täällä on puhuttu, ykkös-, primääritavoite on se, että lapsella on oikeus päivähoitoon, varhaiskasvatukseen, aivan kuten täällä ministeri Grahn-Laasonen sanoi.

Toisekseen, miten kohtaantuvat nämä kuntien menojen karsintaan liittyvät ratkaisut sitten loppujen lopuksi, kun meillä on lainsäädäntö eduskunnassa? En minä ainakaan pysty sitä tänään teille sanomaan. Jos salissa on joku, joka pystyy, niin hyvä on. Mutta se, että olisi euromääräisiä lukuja tai joitakin prosenttilukuja — ei niitä vielä tänään ole.

16.34 **Ulkoasiainministeri Timo Soini** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Essayah oli oikeassa. Olette kylväneet aikanaan oikean asian oikealla tavalla, ja tämä hyvä hallitus on ottanut sen huomioon. Se teidän linjanne nyt toteutuu tämän hallituksen toimesta.

16.35 **Jyrki Kasvi vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä hallitusohjelmassahan todetaan, että kun esiopetuksen yhteydessä kunnalla ei enää olisi velvollisuutta tarjota normaalia päivähoitoa vaan maksullista kerhotoimintaa, 6-vuotiaalla ei siis olisi enää oikeutta siihen normaaliin päivähoitoon, kuten ministeri Rehula tuossa äsken totesi. Mitä tämä tarkoittaa? Joko lapsiperheet maksavat, tai toinen vanhemmista jää kotiin tai siirtyy osa-aikaiseen työhön, ja eihän 6-vuotiaasta lasta voi yksinkään jättää puoleksi päivää, niin kuin minun nuoruudessani vielä tehtiin. Useimmiten se toinen vanhempi on se pienituloisempi eli äiti. Miten tämä sitten on tasa-arvoista teidän mielestänne, että nimenomaan äidit joutuvat jäämään yhdeksi vuodeksi uudestaan kotiin hoitamaan lasta?

16.36 **Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Meidän 6-vuotiailla on oikeus ja tulevaisuudessa myöskin velvollisuus osallistua esiopetukseen, joka muuten sattuu olemaan Suomessa sekin aivan erinomaisen laadukasta, ja se valmistaa meidän lapsiamme koulutielle, ja siinä pystytään hyvin jo tasaamaan niitä lähtökohtaeroja myöskin sitten sen koulutien helpottamiseksi myöhemmässä vaiheessa. Eli tämä on aivan erinomaista, suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan parhaita helmiä: esiopetus, aivan erinomaista.

Pöytäkirja PTK 19/2015 vp

Ja mitä tulee tähän uudistukseen, joka mahdollistaisi tulevaisuudessa kunnille vapaamat kädet siihen, miten se esiopetuksen jälkeen oleva aika siitä päivästä järjestyisi, niin tämän valmistelu on vasta hyvin alussa ja tähän liittyen myöskään ei vielä ole kovin paljon konkreettista kerrottavaa, mutta tässäkin asiassa voidaan palata asiaan, kun meidän valmistelumme ja tämä toimintasuunnitelma etenee ja lain valmistelu käynnistyy.

16.37 Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Haluaisin puuttua vielä näihin lain vaikutusarviointeihin, kun ne ovat tulleet täällä monessa puheenvuorossa esille sukupuolivaikutusten osalta ja myös sitten lapsivaikutusten osalta ja miksi ei myös vaikka kuntavaikutusten osalta. Haluan muistuttaa teitä siitä, että meillä on ollut jo monen vuoden ajan ongelma, että nämä vaikutusarviointit lainsäädännön osalta eivät ole olleet riittäviä, ja se on ollut meidän useammankin hallituksen ongelma. Nyt oikeusministeriöhän jätti muutama viikko sitten esityksen tästä, että me erikseen paneutuisimme ja panostaisimme tähän hyvän lainsäädännön aikaansaamiseen, vaikutusarviointeihin. Jos olette olleet tarkkasilmäisiä, niin olette ehkä huomanneet siitä hallitusohjelmasta, että tällainen erillinen panostus on nyt tulossa, ja minä toivon, että me saamme sen aikaiseksi jo nyt tälle tulevalle syksylle, jotta voidaan näistäkin, mitä täällä on keskusteltu, tehdä hyvää arviointityötä.

Puhemies Maria Lohela: Viimeinen kysymys tähän aiheeseen.

16.38 Eva Biaudet r (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jonkin aikaa sitten pääministerin sijainen täällä sanoi, että naiset saavat valita, perheet saavat valita, ketkä hoitavat lapsia. Onko hänen mielestään myös niin, että naiset ovat valinneet, että meillä on pienempi eläke, meillä on pienempi palkka? Me naiset olemme tehneet vuosikymmeniä töitä subjektiivisen päivähoidon puolesta, tasa-arvon puolesta, tasapalkkaisuuden puolesta ja sen puolesta, että kaikki politiikan toimet arvioitaisiin myös sukupuolinäkökulmasta, koska tiedämme, että ei ole kysymys valinnoista vaan on kysymys syrjinnästä, ja se edellyttää myöskin, että hallitus kantaa vastuun siitä, että naisiakin kohdellaan oikeudenmukaisesti tässä maassa.

Tasa-arvo-ohjelma — on tietenkin erittäin hienoa, että se tulee, mutta haluaisin tiedustella: voiko hallitus luvata, että se tulee jo budjetin yhteydessä, koska muuten siitä ei varmasti ole hirveän paljon hyötyä? On ollut tosi huolestuttavaa lukea hallituksen ohjelmaa strategisuudessaan, jossa kokonaan ajatellaan...

Puhemies Maria Lohela: Kysymys, edustaja Biaudet!

...että naisten kohtaama oikeudenmukaisuus ei liity meidän kansallisiin etuihimme.

16.39 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hallitus on omalta osaltaan vastuussa siitä, että tasa-arvo Suomessa edistyy. Mutta se, mikä on palkkatasa-arvon vaikutus eläkkeisiin — tähän päätöksentekoon vaikuttavat myös muut toimijat, (Eva Biaudet: Miten pitkään jää kotiin!) joilla on merkitystä siinä, miten naisen euro ja miehen euro vastaavat toisiaan. Hallitus kantaa, tämäkin Sipilän hallitus, oman taakkansa ja vastuunsa ja edesauttaa näitä teidänkin mainitsemianne

Pöytäkirja PTK 19/2015 vp

useita tavoitteita, jotka ovat minusta kuitenkin niitä suomalaisen tasa-arvoisen yhteiskunnan tavoitteita, joissa korjattavaa on, ja niin pitää olla.

Te kysyitte päivää, milloin tasa-arvo-ohjelma valmistuu. Kuluvan vuoden aikana, eduskunnan budjettikäsittelyn aikana meillä on se käytettävissämme, siihen uskon ja siihen luotan, ja jos ei sitten ilmesty, niin taidamme palata kyselytunnilla tähän aiheeseen. Mutta se on minun tavoitteenani, ja se on hallituksen tavoitteena.

Suullinen kyselytunti

Kysymyksen käsittely päättyi.

4.3. Suullinen kysymys eläkeläisten asumistuen leikkaamisesta (Kari Uotila vas)

Suullinen kysymys SKT 3/2015 vp

Keskustelu

16.40 **Kari Uotila vas:** Arvoisa rouva puhemies! Kuten täällä on käynyt ilmi, oikeistohalitus käy monen väestönsosan kimppuun kovalla kädellä ja kovilla leikkauksilla. Eläkeläisten osalta kaikista kovimpien leikkausten kohteeksi joutuvat ne kymmenettuhannet eläkeläiset, jotka saavat tällä hetkellä eläkkeensaajan asumistukea. Juuri tuoreeltaan ovat valmistuneet Kelan laskelmat tämän leikkauksen kohdentumisesta. 40 000 pienituloista eläkeläistä menettää 100—200 euroa kuukaudessa. Kuulitte aivan oikein: 100—200 euroa kuukaudessa. Sen lisäksi 50—100 euroa kuukaudessa menettää toiset 40 000 pienituloista eläkeläistä. Vasemmiston mielestä tämä on täysin kohtuuton leikkaus niitä tämän hyvinvointivaltion rakentajia kohtaan, jotka ovat tällä hetkellä eläkeläisiä. Aikooko hallitus todellakin toteuttaa näin rajun leikkauksen eläkeläisten tuloihin asumistuen menetyksen kautta?

16.41 **Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Mäntylä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Varmasti jaamme hallituksessa, ihan jokainen, tämän huolen, miten nämä vaikeat leikkaukset saadaan nyt vietyä eteenpäin niin, että se raskaus ei tulisi kohtuuttomaksi kenellekään. On aivan totta, että tänään on tämä Kelan raportti tullut — tai, sanotaan, alustavat laskelmat ovat tulleet — julki, ja ne toki otetaan erittäin vakavasti. Ja varmasti tässä prosessin aikana tullaan tarkastelemaan sitä kokonaiskuvaa, mikä siitä sitten syntyy.

Mutta on selvää, että näitä rakenteellisia uudistuksia on tehtävä, ja se tarkoittaa myöskin sitä, että meidän sosiaaliturvajärjestelmää on ryhdyttävä yhdenmukaistamaan. Ja on myöskin muistettava, että sosiaaliturvan kustannukset valtion budjetissa ovat erittäin mittavat. Se, kuinka me pystymme turvaamaan tällaisen perusturvan ihmisille tulevaisuudessa, valitettavasti tarkoittaa sitä, että meidän pitää pystyä myös sitä kokonaiskuvaa tarkastelemaan, mutta toki niin, (Puhemies koputtaa) että se rasite (Puhemies: Ministeri, aika!) ei ole kohtuuton kenellekään.

Puhemies Maria Lohela: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, painamaan V-painiketta ja nousemaan seisomaan.

Pöytäkirja PTK 19/2015 vp

16.43 **Kari Uotila vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä eläkkeensaajien asumistuen poisto ei ole mikään rakenneuudistus, se on selkeä leikkaus. Se on 123 miljoonaa euroa, mitä tällä tavoitellaan. Hallitusohjelmassa on erittäin kauniita lauseita ikäihmisten hoidon parantamisesta, kotona asumisen tukemisesta, kotiin tuotavien palvelujen parantamisesta ja niin edelleen — ne ovat vain kauniita lauseita. Ja toisaalta, kun täällä aiemmin, edellisellä kaudella, vanhuspalvelulakia säädettäessä käytiin kovaa keskustelua esimerkiksi tehostetun palveluasumisen henkilöstömitoituksesta ja mitoitukseksi saatiin se 0,5 per asiakas, nyt hallitusohjelmassa ollaan tätäkin — jo silloin riittämättömäksi koettua — mitoitusta edelleen heikentämässä alaspäin. Elikkä näiden leikkausten lisäksi kysymys on myöskin tarjottavien palveluitten laadun heikentämisestä. Aikooko hallitus todella tätä mitoitusta heikentää?

16.45 **Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Sipilän hallituksella on joissakin asioissa perintö. Ja yksi perintö on ikääntyvän väestön palveluihin liittyen se, että laitospainotteisuudesta pitää päästä kotihoidon painotteisempaan palvelurakenteeseen, palvelumalliin. On pyrittävä löytämään niitä keinoja, joilla ihan aidosti siinä parhaassa paikassa, eli kodissa, on jokaisella mahdollisuus asua, elää ja olla, ennen kaikkea elää turvallista elämää.

Suoraan kysymykseen suora vastaus: hallitusohjelmassa ei ole hoitajamitoitukseen mitään muutosta nykytilanteeseen. Päinvastoin paine on siihen, että pitää väljentää nykyisestään niitä vaatimuksia, jotka säädöksissä ovat.

16.45 **Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Mäntylä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Palaisin vielä tähän eläkkeensaajien asumistukeen siinä, että säästötoimi on totta, että on eläkeläisiä, joihin tämä tulee varmasti kirpaisemaan enemmän kuin toisiin, mutta se pitää myöskin muistaa, että on myöskin sellaisia asumistuen saajia, joilla tämä tuki tulee nousemaan. Eli ei tämä ole pelkästään huono uudistus, että nämä järjestelmät yhdenmuikaistetaan. Kyllä tässä on mitä suurimmassa määrin kysymys myöskin siitä, että tätä rakenteellista uudistusta ja muutosta tehdään, ja sitä on välttämätöntä tehdä. Meillä ei tule sosiaaliturvajärjestelmä kestäämään tällaisenaan, jos ei mitään tehdä.

Ja sen verran sanoisin myös tähän, että nämä ovat kauniita lauseita, että pidän kyllä kieltämättä hiukan kohtuuttomana sitä, mikä tässä tuli ilmi, että 13 päivää sen jälkeen, kun hallitus on aloittanut toimintansa, nämä hallitusohjelman linjaukset tuomitaan niin, että ne ovat vain kauniita lauseita. Siellä on myöskin maininta siitä, että tehdään tällainen yksinäisyyden ehkäisyyn tähtäävä ohjelma ja pyritään nimenomaan vanhusten asemaa parantamaan ja huomioimaan ja niitä toimenpiteitä tekemään aidosti, joita on peräänkuulutettu myös viime hallitukselta, muun muassa kotihoidon parantamisen suhteen.

16.47 **Antti Rinne sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä hallitus jakaa kansaa kahtia. Se näkyy tasa-arvossa, se näkyy eläkeläisissä ja lapsiperheissä, se näkyy myös koulutuksessa. Kun tässä nyt on keskusteltu näistä luvuista, niin 100 euroa, 200 euroa — sillä välillä — tullaan pienituloisilta kaupungissa asuvilta eläkeläisiltä leikkaamaan. Nämä ovat erityisesti naisia, koska naiset ovat niitä pienituloisia ihmisiä tämän palkkaepätasaarvon kautta. Ette te tällaista luvannut, varapääministeri, pääministerin sijainen Soini, silloin ennen vaaleja. Mitä te sanotte nyt näille ihmisille, joilta leikataan tällä tavalla, hallituksen puolesta?

Pöytäkirja PTK 19/2015 vp

16.47 **Ulkoasiainministeri Timo Soini** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Katsootaan kokonaisuus. Nämä epäkohdat, jotka mainitsitte, ovat osa tätä kipeätä ratkaisua. Aivan kuten ministeri Mäntylä sanoi, on iso joukko eläkeläisiä, joihin tämä leikkaus ei kohdistu. Ja jostain syystä, edustaja Rinne, te olette unohtanut takuueläkkeen. Takuueläkkeen runsaat 20 euroa tulevat (Välihuutoja vasemmalta — Puhemies koputtaa) 100 000 ihmiselle. Muistaakseni viime vaalikaudella te ajoitte tätä takuueläkettä, mutta sitä ei tullut. Nyt se tulee.

16.48 **Sampo Terho ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Niin, nämä uudet laskelmat eläkeläisten asumistuesta toki saavat meidät kaikki huolehtivaisiksi. Haluan pysytellä tässä aiheessa. Asia ei kuitenkaan ole niin yksioikoinen, kuten ministeri tässä otti esiin, ja haluaisin tästä vielä varmistuksen. Onko käsitykseni oikea siitä, mitä äsken ohimennen mainitsitte? Eli eläkeläisen asumistuki ilmeisesti leikkaantuu, mikäli nämä tuet yhdenmukaistetaan muiden tukien kanssa, jos hänellä on paikkakunnan vuokratasoon nähden kohtuullisen suuri tai keskimääräistä suurempi vuokra tai asunto, ja ilmeisesti tuki taas kasvaa, jos edunsaajalla on pieni vuokra ja pieni asunto. Onko käsitykseni oikea?

16.49 **Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Mäntylä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! (Hälinää — Puhemies koputtaa) Tällaisia johtopäätöksiä voisi näin alustavasti kyllä tehdä, mutta kuten tässä aikaisemmin sanoin, tämä prosessi on vielä kesken. Niitä vaikutusarviointeja tässä nyt nimenomaan tehdään, ja niitä tehdään nimenomaan niin, että se rasite ei olisi kohtuuton kenellekään sen myötä, kun nämä järjestelmät yhdenmukaistetaan. Ja totta kai siihen myöskin varaudutaan niin, että ihmisillä on aito mahdollisuus myöskin ennakoida tämä muutos — ei niin, että se sitten tulee kuin salama kirkkaalta taivaalta, vaan kyllä tässä kannetaan sitä vastuuta ja vastuullisuutta niin, että tehdään se mahdollisimman oikeudenmukaisesti.

Kysymyksen käsittely päättyi.

4.4. Suullinen kysymys Kreikan tilanteesta (Anna-Maja Henriksson r)

Suullinen kysymys SKT 4/2015 vp

Keskustelu

16.50 **Anna-Maja Henriksson r**: Värderade fru talman, arvoisa puhemies! EU-ländernas toppmöte går av stapeln strax efter midsommar. Just nu är både statsminister Sipilä och finansminister Stubb ute i Europa och de har under de senaste dagarna också träffat centrala europeiska beslutsfattare, och det här är ju jättebra.

Arvoisa puhemies! Sekä pääministeri että valtiovarainministeri ovat viime päivinä tavanneet keskeisiä eurooppalaisia päättäjiä, se on erittäin hyvä asia. Yhtenä keskeisenä aiheena on ollut Kreikan tilanne, ja nyt olisi hyvä saada eduskunnassa päivitys tästä tilanteesta. Ky-synkin tämän vuoksi nyt pääministerin sijaiselta ulkoministeri Soinilta, mikä on teidän käsityksenne nyt Kreikan tilanteesta ja mikä on Suomen toimilinja Kreikan suhteen.

Pöytäkirja PTK 19/2015 vp

16.51 Ulkoasiainministeri Timo Soini ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kreikan tilanne on huono ja vakava. Kreikan piti vastata viime torstaina Junckerille, he eivät sitä tehneet. Vastausta ei tullut perjantainakaan, lauantaina taisi tulla puhelinoitto. Se vastine, jonka Kreikka on euroryhmälle antanut, on kevyt. Sillä ei velkaantuminen taitu, sillä ei velkakestävyys parane, ja tällä hetkellä näyttää siltä, että sopimusta tältä pohjalta ei synny. Syrizan toiminta tässä asiassa on mielestäni ollut vastuutonta. Suomi on tietysti sääntöjä noudattava maa. Me edellytämme myös, että Kreikka noudattaa niitä sääntöjä, joista on yhdessä sovittu.

Puhemies Maria Lohela: Pyydän edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan.

16.52 Carl Haglund r (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Olisin vielä pääministerin sijaiselta kysynyt sitä, että jos sitten Kreikan hallituksen toimilinja muuttuu ja löytyy yhteinen sävel, niin onko Suomen hallituksella edellytykset ja valmius osallistua mahdolliseen uuteen tukipakettiin Kreikan osalta, jos tarve niin vaatii, jotta valuutta pysyy yhdessä ja Kreikka pystyy jatkamaan euromaana.

16.52 Ulkoasiainministeri Timo Soini ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Neuvottelut ovat nyt herkässä vaiheessa, ja en lähde spekuloidaan sillä tilanteella, vaan katsotaan ensin neuvottelutulos. Viime eduskuntakaudella kylläkin eduskunta sitoutui pääomittamaan ja luomaan EVM-järjestelmää, ja se päätös on tehty ja siihen Suomi on maana sitoutunut. Toivoni mukaan on niin, että Kreikka ottaa lusikan kauniiseen käteen, tekee neuvotteluratkaisun ja jollakin aikavälillä tämä velkaongelma helpottaa. Tällä hetkellä se ei kyllä näytä kovin hyvältä, ja olen tämän asian suhteen kyllä pessimistinen.

16.53 Ben Zyskowicz kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kreikan tilanne on se, mikä olisi jatkossa Suomen tilanne, jos opposition täällä antamat neuvot otettaisiin todesta (Eduskunnasta: Höpö höpö!) eli ne neuvot, että ammutaan alas kaikki uuden hallituksen säästöt. Tänäpäin säästöt kuulemma koskevat naisia ja lapsia, huomenna sairaita, ylihuomenna terveitä, kohdistuvat ihan tavallisiin suomalaisiin tietysti. (Välihuutoja) Kehenpä muuhunkaan? Kiinalaisiinko?

Mutta Kreikan tilanne on joutunut huonoksi. Suomessa pyrimme taloutta korjaamaan. Suomessa pyrimme velkaantumisen lopettamaan, jotta Kreikan tie ei olisi Suomen tie. Mutta kun Kreikan tilanne on näin huono, niin toivon, että he lukevat Helsingin Sanomista Saska Saarikosken erinomaisen artikkelin, joka lähtee siitä, että kreikkalaisten ei pidä syyttää muita vaan katsoa peiliin. Kysyn ministeri Soinilta: mitä silloin seuraa, jos sopimusta ei synny?

16.54 Ulkoasiainministeri Timo Soini ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Minulla oli tänään erinomainen mahdollisuus vertailla kahta velkakriisin hoitajaa. Tapasin nimittäin Islannin ulkoministerin, joka kertoi, miten Islannissa tämä velkakriisi hoidettiin. (Välihuutoja) Se hoidettiin niin, että kolme isoa pankkia pistettiin konkurssiin, ja ne, jotka olivat velat tehneet, ne myöskin riskin kantoivat. Tässä olisi ollut Euroopan unionillekin oppia, miten pistää todella sijoittajavastuu täysillä käyntiin.

Pöytäkirja PTK 19/2015 vp

On tietenkin selvä, että jos Kreikka ei pääse sopimukseen, ei tule sopimusta, silloin Kreikka ajautuu maksukyvyttömyyteen ja käytännössä konkurssiin. Se tässä on se vaihtoehto: joko sopimus, joka yhteisesti hyväksytään, tai maksukyvyttömyys ja konkurssi.

Suullinen kyselytunti

Kysymyksen käsittely päättyi.

4.5. Suullinen kysymys sisäisen turvallisuuden resursseista (Päivi Räsänen kd)

Suullinen kysymys SKT 5/2015 vp

Keskustelu

16.55 Päivi Räsänen kd: Arvoisa rouva puhemies! Kristillisdemokraatit ymmärtävät talouden sopeuttamisen tarpeen, mutta ennen vaaleja ja myös hallitusohjelmaa julkistettaessa hallituspuolueiden puheenjohtajat vakuuttivat, että turvallisuudesta ei tingitä. Sisäisen turvallisuuden ja oikeudenhoidon parlamentaarinen työryhmä teki kolme kuukautta sitten yksimielisen esityksen, jossa ehdotettiin yhteensä noin 100 miljoonan euron lisäystä näille toimialoille, jotta tuota alenevaa kehystasoa voitaisiin paikata ja nykyinen toiminnan ja henkilöstön taso säilyttää, esimerkiksi poliisissa, Rajavartiolaitoksessa ja Tullissa.

Nyt hallitusohjelmasta löytyy kuitenkin vain puolet tuosta määrärahalisäyksestä eli noin 50 miljoonaa euroa, ja tällä on kyllä valtavan suuri ja huolestuttava vaikutus tähän sisäisen turvallisuuden tilanteeseen. Esimerkiksi itse olen arvioinut, (Puhemies koputtaa) että poliisin osalta se saattaisi...

Puhemies Maria Lohela: Kysymys, edustaja Räsänen.

...vuoteen 2019 mennessä merkitä jopa 450 henkilötyövuoden vähenemää. Kysynkin nyt hallitukselta: mikä on teidän arvionne, miten tämä hallitusohjelma tulee näkymään vuoden 2019 henkilöstölukemissa?

16.57 Sisäministeri Petteri Orpo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On totta, että parlamentaarisen työryhmän esittämää 75:tä plus 20:tä miljoonaa harmaan talouden torjuntaan ei pystytä täysimääräisesti hallitusohjelmassa osoittamaan sisäiselle turvallisuudelle. Kuitenkin tämä 50 miljoonaa osoitettiin tilanteessa, josta me olemme täällä tänäänkin keskustelleet, eli joka paikasta joudutaan leikkaamaan. Tässä tilanteessa pystyttiin osoittamaan tämä 50 miljoonaa tähän tärkeään kohteeseen.

Tilanne on se, esimerkiksi poliisin osalta, että vielä ensi vuosi näyttää kohtuulliselta. Sen jälkeen on tunnustettava, että haasteet ovat suuria nykyisen turvallisuuden tason säilyttämiseksi, mutta hallitusohjelmaan on kirjattu myöskin se, että me lähdemme valmistelemaan sisäisestä turvallisuudesta selontekoa, joka esitellään eduskunnalle ensi vuonna. Siinä määritellään se turvallisuuden taso, jota eduskunta ja hallitus haluavat (Puhemies koputtaa) Suomessa ylläpidettävän, ja määritellään myöskin resurssit ja katsotaan, miten nämä asiat saadaan sopimaan yhteen. Katsotaan yhdessä, miten me selviämme (Puhemies koputtaa) näistä haasteista.

Pöytäkirja PTK 19/2015 vp

Puhemies Maria Lohela: Pyydän lisäkysymyksiä haluavia ilmoittautumaan.

16.58 Matti Vanhanen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kaikki nämä aiheet — eilinen mielenosoitus, eläkeläisten asumistuki, sisäinen turvallisuus — kertovat vain siitä, että kun tehdään miljardien sopeutusta ja leikkauksia, niin kyllähän ne kohdistuvat kaikkialle. Tässä taustalla tietysti on se huoli, että meidän koko taloutemme on mennyt vuodesta toiseen vain alaspäin.

Minä esitän kysymykseni talousministeri Rehnille: Mitä täällä reaalityökalouden puolella on tapahtumassa? Suomen Pankilta eilen tuli aikamoiset madonluvut. Onko siellä tämän talven, kevään osalta mitään myönteistä näkyvissä, joka antaisi katetta sille, (Puhemies koputtaa) että voitaisiin jollain tapaa tästä leikkauslinjasta tinkiä?

16.59 Elinkeinoministeri Olli Rehn kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Vanhasen kysymykseen vastaisin sitä kautta, että meillä on, Suomen Pankin eilisten lukujen mukaan, edelleenkin taantuma päällä. Meillä on hyvin vaikea tilanne Suomen taloudessa, eli tämän vuoden alkuvuosi on ollut olemattoman kasvun aikaa, ja vienti on volyymiltaan alle viime vuoden vastaavan tason. Ja kun katsotaan vähän pidemmälle, meillä on tällä hetkellä kansantuote 6 prosenttia alle vuoden 2008 tason, teollisuustuotanto 13 prosenttia alle vuoden 2008 tason ja vienti 20 prosenttia alle vuoden 2008 tason. Tämä on korutonta kertomaa, ja se kertoo siitä, että kurssin korjaaminen on välttämättöntä.

Hallitus on ryhtynyt tähän työhön kolmen päätavoitteen suunnassa: ensinnäkin korjaamaan suomalaisen työn ja tuotannon kilpailukykyä (Puhemies: Aika!) rakentamalla yhteiskuntasopimusta laajalta pohjalta vuoropuheluhengessä, toiseksi tasapainottamaan julkista taloutta, (Puhemies koputtaa) jotta velkaantuminen saadaan kuriin, ja kolmanneksi panostamaan kasvuun, kuten biotalouteen ja liikenneverkon korjausvelan korjaamiseen.

Kaiken tavoitteena...

Puhemies Maria Lohela: Aika on täynnä.

...on ja pitää olla korkeampi työllisyys ja parempi, kestävämpi kasvu.

Puhemies Maria Lohela: Vielä yksi kysymys.

17.00 Päivi Räsänen kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Toivotan ministeri Orpolle menestystä taistelussa näiden määrärahojen puolesta.

Sisäisen turvallisuuden voimavaroihin kuuluvat myös maahanmuuttohallinnon resurssit. Suomen linjahan on tähän asti ollut selkeä siinä, että emme ole kannattaneet turvapaikanhakijoiden sisäisiä siirtoja Euroopan sisällä vaan kantamme on ollut se, että jokainen maa vastaa omalle alueelleen tulleiden turvapaikanhakijoiden tutkinnasta. Olin nyt aika hämmäntynyt, kun kuulin, että ministeri Orpo totesi, että Suomi kuitenkin saattaisi asettua kannattamaan komission esitystä sisäisistä siirroista, mikä mielestäni on tuhoisa tie, koska se vain pahentaisi ihmissalakuljettajien vetovoimaa ja saattaisi merkitä Suomessa jopa 800 turvapaikanhakijan tuomista tänne. Kysynkin nyt pääministerin sijaiselta: pitääkö Suomen linja, se linja, joka hallituksilla ja eduskunnilla on tähän saakka ollut, että emme kannata tätä (Puhemies koputtaa) sisäisten siirtojen järjestelmää?

Pöytäkirja PTK 19/2015 vp

17.01 Ulkoasiainministeri Timo Soini ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hallitusohjelma lähtee yksiselitteisesti siitä, että meillä on tietty pakolaiskiintiö. Se pidetään, mutta me emme hallitusohjelman mukaisesti voi olla avaamassa sellaisia latuja, joita tällä hetkellä on avattavissa. Tämä asia on hallituksessa huomenna aamulla ja sen jälkeen tulee suureen valiokuntaan. Tietysti hallitus käy tästä vielä keskustelut, mutta asia on aivan niin kuin ministeri Räsänen sanoi. En pidä kovinkaan järkevänä sitä... (Välihuuto) — Anteeksi, edustaja, mutta tuskin se haittaa. (Naurua) — En pidä kovin järkevänä sitä, että EU lähtee näitä asioita normittamaan. Vapaaehtoisuuden pohjalta pitää edetä, se on oikea tie.

17.03 Sisäministeri Petteri Orpo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On aivan totta, että hallitus muodostaa huomenna ministerivaliokunnassa kantansa tähän kysymykseen. Se, mikä on muuttunut itse asiassa jo hallitusohjelman kirjoittamisesta, on se, että Euroopan komissio on ottanut käyttöön niin sanotun hätäpykälän, jolla se edellyttää kaikilta jäsenmailta osallistumista tähän valtavaan maahanmuutto-ongelmaan, joka on erityisesti Kreikassa ja Italiassa käsillä. Viime vuoden aikana 300 000 laitonta maahanmuuttajaa tuli, pääasiassa Välimeren yli. Tänä vuonna vauhti on kiihtynyt, ja ongelma ei ole pelkästään siellä Etelä-Euroopassa: Ruotsiin tuli 80 000 viime vuoden aikana, Saksaan 200 000, Suomessa turvapaikanhakijoiden määrät ovat kasvussa. Meidän täytyy yhdessä hakea näihin eurooppalaisia ratkaisuja, ja Suomen pitää olla mukana etsimässä näitä ratkaisuja. Huomenna me tästä jatkamme pääministerin sijaisen kanssa.

Kysymyksen käsittely päättyi.

5. Eduskunnan kirjaston kertomus vuodelta 2014

Kertomus K 2/2015 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Maria Lohela: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sivistysvaliokuntaan.

Keskustelu

17.05 Pauli Kiuru kok: Arvoisa rouva puhemies! Käsittelemme Eduskunnan kirjaston kertomusta vuodelta 2014. Kertomusvuoden alkua leimasi valmistautuminen kirjaston takaisinmuuttoon peruskorjattuihin tiloihin Aurorankadulle. Muuton vuoksi kirjasto oli asiakkailta suljettuna seitsemän viikkoa. Eduskunta-asiakkaiden aineistopyynnöt hoidettiin kuitenkin sulkuaikana normaalisti. Muutot päättyivät lopullisesti lokakuussa suunnitellussa aikataulussa.

Peruskorjauksen myötä kirjaston tilat saatiin esteettömiksi. Tutkijat saivat oman työtilan alakerrasta. Kirjasto panosti markkinointiin, ja sen myötä kirjasto sai uusia asiakkaita. Uudelleen avattuun kirjastoon järjestettiin kaikille avoimia esittelyjä. Kaikki eduskunnan

Pöytäkirja PTK 19/2015 vp

yksiköt saivat kutsun tulla tutustumaan uusittuihin tiloihin. Opastettuihin esittelyihin osallistui lähes 1 000 henkilöä, ja ne toivat kirjastoon uusia asiakkaita erityisesti ryhmästä "muut". Tähän ryhmään kuuluu lähinnä kansalaisia, jotka eivät ole tutkijoita tai opiskelijoita.

Kirjaston asiakkaiden tiedonhankintatavat ovat kokeneet suuren muutoksen, koska verkosta on helposti saatavilla eri alojen aineistoja kattavasti. Eduskunnan kirjaston kävijämäärät ja palvelujen käyttömäärät ovat vähentyneet. Tämän vuoksi kirjaston hallitus päätti lyhentää kirjaston aukioloaikoja 9,5 tuntia viikossa. Lyhennykset kohdistettiin ilta-aikoihin, jolloin kirjaston kävijäotannon mukaan on vähiten kävijöitä. Lyhennykset helpottivat kirjaston henkilöresurssien kohdentamista tietoasiantuntijoiden sisällölliseen työhön päivystysten sijasta.

Erityisesti verkkopalvelujen ja arkiston henkilökuntaa osallistui eduskunnan asioiden käsittelyjärjestelmän kehittämistyöhön yhteistyössä talon muiden yksiköiden kanssa. Veteraanikansanedustajien muistitietoarkiston haastattelujen tekeminen kilpailutettiin ja arkistoa kartutettiin 13 uudella haastattelulla.

Arvoisa rouva puhemies! Kirjastokenttä Suomessa elää muiden alojen tavoin jatkuvasa muutoksessa. Kirjastojen määrä on viime vuosikymmeninä vähentynyt muun muassa kuntaliitosten vuoksi. Lainaustulot ja kirjastokäynnit ovat vähenemässä. Digitalisaatio on muuttamassa käyttäytymistämme ajasta ja paikasta riippumattomaksi. Kilpailevat ajankäyttömuodot lisääntyvät.

Hallitusohjelman mukaan tarkoituksena on säätää laki — ja nyt suora sitaatti — “jonka puitteissa kunnat voivat harkintansa mukaan päättää, millä tavalla ne järjestävät laissa lueteltujen lakien mukaisia palveluja”. Tämä kirjaus koskee myös kirjastolakia. Nykyisen kirjastolain mukaan kunta voi järjestää kirjastopalvelut itse yhdessä muiden kuntien kanssa tai muulla tavoin. Hallitusohjelman kirjauksen merkitys tarkentuu lähitulevaisuudessa.

Helsingin keskustakirjaston rakentaminen ja avaaminen vuonna 2018 lisää varmasti yleistä mielenkiintoa kirjastoja kohtaan. Tämä saattaa tarjota mahdollisuuksia myös eduskuntakirjastolle esimerkiksi markkinoinnilliseen lisänäkymiseen ja muuhun yhteistyöhön.

Kiitän kirjaston henkilökuntaa hyvin tehdystä työstä, joka palvelee laajasti suomalaista yhteiskuntaa, demokratiaa, vapaata tiedonsaantia ja sananvapautta.

17.09 Mikko Savola kesk: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Kiuru antoi erinomaisen selvityksen kirjaston kertomuksesta vuodelta 2014. On hyvä, että meille on nyt myös peruskorjattu tänne käyttöä varten uudet tilat, ja se, että meitäkin kannustetaan niin tiedonhankintaan kuin itseopiskeluun, mahdollisuuteen sivistää itseämme ja kehittyä tässä työn ohessa, on äärimmäisen tärkeä asia.

Rouva puhemies! Kaiken kaikkiaan kannan kirjastopalveluiden säilymisestä Suomessa osana lähipalveluja kyllä erittäin suurta huolta tässä kokonaisuudessa. Usein noilla pienillä paikkakunnilla kirjastopalvelut ovat ehkäpä jopa niitä ainoita julkisia palveluita, missä nuoriso voi kokoontua, keskustella, sivistää itseään niin ikään. Pidän kyllä välttämättömänä sitä, että kun lähipalveluista säädettävää lainsäädäntöä täällä me eduskunnassa kehitämme ja säädämme, niin kirjastopalvelut ja kulttuuripalvelut kaikilta osin tulevat olemaan siellä myös prioriteettilistan kärjessä.

Kaiken kaikkiaan tätä kirjaston kertomusta vuodelta 2014 pidän hyvänä ja kaiken kaikkiaan kannustan myös uusia edustajia käyttämään meidän upean kirjastomme palveluita.

Pöytäkirja PTK 19/2015 vp

17.11 Antti Kurvinen kesk: Rouva puhemies! Käsittelyssä on Eduskunnan kirjaston vuosikertomus viime vuodelta, ja siinä erittäin hyvin on käyty läpi tämä remonttiprosessi ja se, miten on tähän tilanteeseen tultu.

Se asia, mihinkä haluaisin kiinnittää huomiota nyt, kun tämä vuosikertomus lähtee valiokuntakierrokselle ja tulee hyväksyttäväksi: Toivoisin, että jatkossakin otettaisiin Eduskunnan kirjaston kehittämisessä huomioon myös eduskunnan ulkopuoliset asiakasryhmät. Eduskunnan kirjasto on erittäin tärkeä monelle opiskelijalle. Itselläni on tästä aivan oma-kohtaista kokemusta, nimittäin tuossa pari vuotta sitten Eduskunnan kirjasto auttoi kyllä paljon minua saamaan oman maisterintutkielmani valmiiksi, ja muutenkin pidän erittäin tärkeänä sitä, että tiukoissakin talousoloissa yhteiskuntatieteelliseen ja oikeustieteelliseen tutkimukseenkin satsataan, myös ihmistieteet ovat tärkeitä.

Arvon puhemies! Toivon, että tämä huomioidaan tämän vuosikertomuksen jatkokäsittelyssä.

17.12 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Tämä esillä oleva kirjaston kertomus on hyvä esimerkki siitä, mitä on toiminta remontin keskellä, mitä on toiminta muutostilanteissa ja muutoksessa. Tiedon käsittely ja saavutettavuus muuttuvat tällä hetkellä todella valtavaa vauhtia. Siitä tämä remontti on hyvä esimerkki, että muutosta tapahtuu koko ajan. Nyt sitten meillä on todella haaste se, miten me kirjaston toimintaa voimme kehittää jatkossa edelleen erittäin paljon, jotta uudenlainen tiedon käsittely, uudenlainen tiedon saavutettavuus olisivat koko ajan paremmin kansalaisten käytettävissä.

Tämän kirjaston toiminta on toivottavasti esimerkki myös muille kirjastoille siitä, miten asioita voidaan kehittää eteenpäin. Tämä meidän Eduskunnan kirjasto on todellakin eduskunnan ja Suomen lainsäädännön tunnettavuudelle erittäin tärkeä asia, se on hyvin merkittävä. Toivottavasti voimme myöskin tulevilla vaalikaudella ja tänä vuonnakin jo kehittää asiaa eteenpäin.

17.13 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa puhemies! Haluan kiittää edustaja Pauli Kiurua erinomaisesta puheenvuorosta Eduskunnan kirjaston kertomusta käsiteltäessä. Edustaja Kiurun puheenvuorossa oli oikeastaan kaikki ne ydinasiat nostettu hyvin esille. On hienoa, että eduskunnalla on nyt toimitilojensa puolesta aivan loistava kirjasto, joka varmasti kuuluu maan parhaimmistoon. Ja nyt, kuten kuulumme, tähän Helsingin keskustaan nousee sitten uusi keskuskirjasto, joka täydentää tätä kirjastoketjua.

Mutta tässä yhteydessä on, arvoisa rouva puhemies, pakko nostaa esille myös se, että on pidettävä huoli — se on erittäin tärkeä osa kansansivistystä — että kaikkialla maassa on toimiva kirjastoverkosto. Kirjasto palvelee toki perinteisenä kirjastona edelleen, mutta pitää muistaa, että se on monelle kokoontumispaikka. Ja se on monelle, monelle suomalaiselle tänä päivänä myös lehtienlukupaikka, koska lehtien tilaukset ovat kuitenkin aika arvokkaita ja monen henkilön taloudellinen tilanne ei anna mahdollisuutta tilata kaikkia niitä lehtiä, joita haluaisi, mutta kirjastoverkosto tässä maassa tarjoaa siihen oivan mahdollisuuden. Eduskunnan on hyvä pitää tämä mielessä, että pidämme kuntataloudet kunnossa ja kirjastoverkon koko maahan ulottuvana, koska se on osa suomalaista sivistystä ja se kuuluu suomalaiseen kulttuuriin.

17.14 Antti Kurvinen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Ihan samalla tavalla kuin edustajat Savola, Maijala ja Hoskonen kiinnitin huomiota näihin maaseudun kirjastopalveluihin.

Pöytäkirja PTK 19/2015 vp

Kirjastoilla on merkittävä ennalta ehkäisevä vaikutus, kun katsotaan sitä, että saataisiin noita meidän sosiaali- ja terveystieteitä laskettua tässä tasavallassa. Tähän liittyen pidänkin tärkeänä, että jatkossa Eduskunnan kirjaston kehittämisessä me pidämme huolta siitä, että myös maakunnissa kaukolainapalvelut toimivat, maakuntien, maaseudun kirjastot voivat kaukolainata täältä Helsingistä niitä harvinaisempia teoksia vaikkapa sitten, kun tehdään tutkimusta tai opintoihin liittyviä kirjoitelmia.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sivistysvaliokuntaan.

6. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on perjantaina 12.6.2015 klo 13.00. Täysistunto lopetettiin klo 17.15.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen